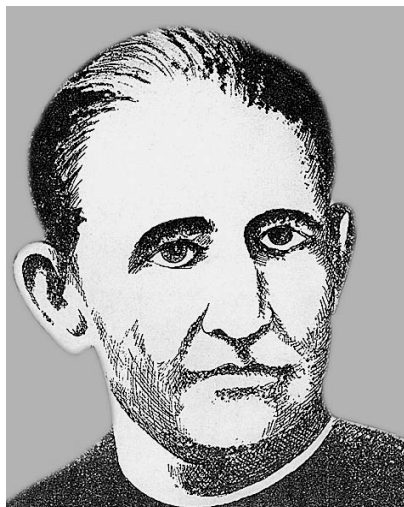

БАЖАНСЬКИЙ Порфирій Іванович (22 (за ін. даними 24). 02. 1836, с. Белелуя, нині Снятин. р-ну Івано-Фр. обл. — 29. 12. 1920, Львів) — священик, композитор, музикознавець, письменник, фольклорист. Батько [О. Бажанської-Озаркевич](#). Закін. Львів. духовну семінарію (1866). Музики навчався приватно у [С. Воробкевича](#), І. Лаврівського та І. Гуневича. Учителю музики у Львові (1863–71). У 1871–1920 був священиком у с. Сороки (нині Сороки-Львівські Пустомитів. р-ну Львів. обл.) та Жаб'є (нині смт Верховина Івано-Фр. обл.). Разом з власними записами видав понад 4 тис. укр. нар. мелодій, записаних іншими збирачами фольклору з Галичини: «Русько-народні галицькі мелодії» (Л., 1905–12, 10 вип.). І. Франко з цього приводу у ст. «Лисенкове свято в Австрії» (1904) зустрів прихильно справу збирання та наукове вистудіювання укр. нар. пісень у Галичині, водночас скритикував: «Велику збірку о. Бажанського, з теоретичними працями про музику, які опубліковував сей збирач, він у значній мірі скомпроментував наукову вартість і самої збірки». Автор праць, виданих у Львові: «Історія руського церковного пінія» (1890), «Русько-народна поетична і музикальна ритміка», «Малоруський

музикальний народний тон» (обидві — 1891), «Малоруська народна мелодика» (1892), «Русько-народна музикальна гармонія», «Русько-народна музикальна опера» (обидві — 1900), «Ціха і будова стародавньої музикальної гармонії», «Нова метода записування русько-народної мелодії» (обидві — 1904), «Русько-народний музикальний стиль» (ч. 1, 1907; ч. 2, 1911), «Русько-народна натуралістична музика» (1913), а також посібника «Повна інструментація європейських і руських народних інструментів» (1914). Спільно з А. Вахнянином уклав першу в Галичині збірку творів укр. композиторів «Кобзар» (чол. вокал. квартети; 1885). Автор оперет на власні лібрето: «Параня», «Сибірячка», «Сузанна», «Німа», «Сирітка», «Маруся» (1870–1911, Львів); музики до п'єс «Покійний Опанас» Ю. Янковського (1869), «Гнат Приблуда» С. Воробкевича, «Олеся» (1883), «Марійка» (1891), «Галя» П. Свенціцького; оркестр., хор. творів (4 літургії; 2–4 — 1907–11). Опери Б. були в репертуарі театру товариства «Руська бесіда» у 70–90-і рр. Б. був видатним пасічником, винахідником вулика власної конструкції, запровадив новий метод роювання бджіл, що дав змогу істотно збільшити збір меду. Свої дослідження та спостереження друкував у ж. «Bartnik postępowy», що виходив у Львові. Окрім того, написав низку книжечок: «Календарик пасічничий» (Л., 1877; 1879), «Природа і жите пчол» (Б. м., б. р.), «Новая господарка в медовой пасеке» (Л., 1902; 1912), «Медодайні рослини» (Л., 1881). У 1986 у с. Белелуя відкрито пам'ятний знак Б.

Рекомендована література

1. Левицкий И. Е. Прикарпатская Русь в 19-м веке в биографиях и портретах ее деятелей. Л., 1901. Т. 1, вып. 3;
2. Чарнецький С. Нарис історії українського театру в Галичині. Л., 1934;
3. Рудка Б. Порфирій Іванович Бажанський (1836–1920): До 160-річчя з дня народж. // Укр. пасічник. 1996. № 4.

[П. К. Медведик](#)

Бібліографічний опис:

Бажанський Порфирій Іванович / П. К. Медведик // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38810>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).